

היחס לתנים בתקשורת – דף עבודה

פרטי המקור (למשל: כתבה בעיתון או באתר אינטרנט)

כותרת _____

שם המחבר _____

שנה חודש יום

תאריך המקור _____

שם העיתון/האתר _____

מנתחים את המקור

1. בקריאה ראשונה, המקור נראה:

אמין ואובייקטיבי לא אולי כן מטעה נגד תנים לא אולי כן מטעה בעד תנים לא אולי כן

2. ניסוח שיפוטי – תנים. אילו מילים/ביטויים במקור מתארים באופן שיפוטי תכונות, התנהגות או כוונות של תנים? כתבו מילים/ביטויים כאלה, ונסחו אותם מחדש במשמעות שיפוטית אחרת (משמעות חיובית במקום שלילית, או להפך; וניסוח אובייקטיבי).

מילה/ביטוי שיפוטי במקור	מילה/ביטוי המבטאים שיפוט הפוך	מילה/ביטוי ללא שיפוט

3. ניסוח שיפוטי – בני-אדם. אילו מילים/ביטויים במקור מתארים באופן שיפוטי תכונות, התנהגות או כוונות של בני-אדם? כתבו מילים/ביטויים כאלה, ונסחו אותם מחדש במשמעות שיפוטית אחרת (משמעות חיובית במקום שלילית, או להפך; וניסוח אובייקטיבי).

מילה/ביטוי שיפוטי במקור	מילה/ביטוי המבטאים שיפוט הפוך	מילה/ביטוי ללא שיפוט

4. אמינות בדיווח. אילו טענות במקור אינן מסתמכות על תצפית ישירה אלא על שמועה, על פרשנות או על ידע כללי? ציינו טענות כאלה, וכתבו מילים שצריך להוסיף להן כדי להביע הסתייגות מתאימה.

הטענה במקור	מילות הסתייגות

5. קראו את המקור מחדש – עם כל התיקונים שעשיתם.

6. קראו שוב את המקור כפי שהתפרסם. בקריאה מחודשת, המקור נראה:

אמין ואובייקטיבי לא אולי כן מטעה נגד תנים לא אולי כן מטעה בעד תנים לא אולי כן

הערות על קונפליקט אדם-תן

יש מעט מאוד חומרי הסברה אמינים ומאוזנים בעברית על תנים ועל קונפליקט אדם-תן. הפרטים הבאים מיועדים לקהל העירוני; בסביבה חקלאית עשויות להתקיים גם תופעות אחרות המצריכות פתרונות אחרים.

גורמים נפוצים לקונפליקט

- פחד שמקורו בפחד אנושי מחיות הרבה יותר גדולות כגון זאבים, המתמחות בציד שיתופי של חיות גדולות (תנים צדים לבד ומתמקדים בחיות קטנות מהם).
- פחד מפני תנים שעוקבים אחרי אנשים ולפעמים תופסים בפה מכנס או שרוול (נשיכה עדינה ומשיכה) לאחר שהתרגלו לקבל מזון מידי אדם – מחוות הנתפסות בטעות כתקיפה.
- פחד מתקיפת תינוקות, בעקבות דיווחים מפוקפקים.
- פחד מתקיפת חיות בית, ובפרט חתולים וכלבים קטנים, בעקבות דיווחים מפוקפקים (אין ספק שתנים אוכלים גופות של חיות שנמצאו מתות, למשל עקב דריסה, אך מקרי טריפה אינם מתועדים היטב, לעומת תיעוד נרחב של דו-קיום).
- פחד מכלבת ומנשיכות מתועדות היטב של תנים חולים – נשיכת בני-אדם ונשיכת חיות בית. הסכנה משמעותית באזורים הקרובים לגבולות ישראל, אך זניחה במרכז ומערב הארץ, בעקבות חיסון (חלקי) של חיות הבר שם.
- כעס על פיזור אשפה – תנים עשויים להוציא שקיות מפחים, לקרוע ולפזר אותן.
- תלונות על רעש בלילות.

פתרונות לא-אלימים לקונפליקט

- הסברה לצמצום פחדים לא-מוצדקים.
- שימוש רשותי בפחי זבל אטומים בפני תנים, ופינוי הזבל בזמן.
- זריקת זבל אורגני לפחי הזבל בלבד, ואחריות תברואתית מצד הציבור כולו – לזרוק במו ידיי לפח פסולת אורגנית שמישהו אחר השליך בחוץ.
- הסדרת ההאכלה של חתולים – בלי להשאיר אף גרגיר חשוף ללא השגחת אדם קרוב.
- הטלת קנסות כבדים על מאכלי תנים במתכוון, ושיתוף פעולה אזרחי בחשיפת מאכלי תנים במתכוון.
- חיסון רציף של חיות בר באמצעות פיתיונות.
- במידת הצורך (כשתנים לנים בשטח בנוי): סילוק משאבים אחרים המושכים תנים העירה, בגון איטום מקומות מסתור וייבוש/ניקוז מקורות מים.
- במידת הצורך (כשתנים מתקרבים באופן מאיים): השגחה צמודה על חיות בית ועל תינוקות.
- במידת הצורך (כשתנים מתקרבים באופן מאיים): הרתעת תנים בשטח בנוי בידי מתנדבים (שיטה זו משמשת בהצלחה להרתעת קויזטים – הדומים לתנים וגדולים מהם; היא טרם נוסתה על תנים).

רקע מומלץ להעשרה

אריאל צבל, "התנים של פארק הירקון", אנימלס (אנונימוס), כניסה 15.3.2025 (במקור: זכויות בעלי-חיים השבוע 628, 20.7.2013); "הכירו את התנים – שכנים חדשים ישנים", עיריית תל-אביב-יפו, עודכן 8.2.2023; "תן זהוב", רשות הטבע והגנים, 19.6.2024.